

MERHABA

Ortadoğu merkezli savaş koşullarının farklı biçimlerde dünyaya yayıldığı bir dönemden geçiyoruz. Savaş koşulları her dönem olduğu gibi ırkçılığı ve nefret politikalarını tetikliyor. Bizler de Türkiye’de Kürt illerinde süren savaştan ve yıkımlardan, LGBTİ’lere dönük nefret politikalarına, kadın cinayetlerinden Suriyeli göçmenlere yönelik ırkçı saldırılara kadar şiddetin çeşitli somut hâleriyle karşılaşyoruz. Seküler ve demokratik alanların gittikçe daralmasıyla birlikte Türk-İslamcı politikalar artık gündelik hayatımızın hemen her alanını belirler hâle geldi. Toplumsal ve siyasal meseleler bütün yakıcılığını korurken mücadele de elbette hem eski yöntemlerle hem de farklı ve yaratıcı biçimlerde devam ediyor. Dayanışarak, yürüyerek, toplanarak, dağılarak, söyleyip yazarak, dans ederek.

Geçtiğimiz Ocak ayında, Barış için Akademisyenler’in Kürt bölgelerindeki insan hakları ihlallerine vurgu yapan ve tarafların yeniden müzakere masasına dönmesini talep eden imza kampanyası da bu direniş pratiklerinden biriydi. Metin, Cumhurbaşkanı tarafından bizzat hedef hâline getirildi ve birçok akademisyen imzası nedeniyle mağdur edildi ve hâlâ da ediliyor. Barış İçin Akademisyenler süreci, akademi ve direniş üzerine süregelen tartışmaları da yeniden alevlendirdi. Biz de bu sayıda yayımladığımız üç makaleyle akademik özgürlük, neoliberal akademi, feminist pedagoji ve bir direniş mekânı olarak üniversite gibi meseleleri ele alarak bu tartışmalara katkıda bulunmaya çalıştık. Dergimizin “Bilgi, İktidar ve Akademik Özgürlük” başlıklı ilk yazısı Joan W. Scott’a ait. Scott, makalesinde akademik özgürlük kavramının ortaya çıkışının, içinden geçtiği evrelerin, sınırlarının ve faydalarının Kuzey Amerika bağlamı üzerinden tarihsel bir kaydı tutuyor. Aynı zamanda üniversitelerin şirketleşmesinin ve müteveli heyetlerinin giderek artan iktidarlarının akademik bilgi üretimi ve ifade özgürlüğü üzerindeki olumsuz etkilerini tartışıyor. İkinci yazımız Alexis Pauline Gumbs’dan “‘Hiçkimse’ Daha Fazlasını İfade Eder: Siyah Feminist Pedagoji ve Dayanışma.” Gumbs, makalesinde siyah feminist hareketin önemli isimlerinden June Jordan ve Audre Lorde’un Amerika Birleşik Devletleri’nde 60’lar ve 80’ler boyunca yazdıkları yazılar ve üniversitede verdikleri derslerden hareketle eğitim, direniş pedagojisi, dayanışma ve ötekiyle ilişkilene temalarını tartışıyor. Sömürgecilik ve ırkçılık karşıtı perspektifle yazılan bu makaleler, üniversitelerin sistem içi kurumlar olmalarına rağmen aynı zamanda nasıl direniş ve dayanışma mekânları olabildiğinin ve olabileceğinin altını çiziyor. Simten Coşar ise “Akademinin Bitmek Bilen Koridorları: Eril Çivilerden Boşalan Yerlere Feminist Dikişler” adlı makalesinde Türkiye’deki akademinin bir

Kültür ve Siyasette Feminist Yaklaşımlar 29

süredir içinden geçmekte olduğu sürecin eleştirel bir okumasını yapıyor. Üniversitelerin ve üniversite bileşenlerinin karşılaştığı şirketleşme ve baskı, bir kötüleşme sürecinden ziyade geçmişteki problemlerin bir kriz olarak ortaya çıkışı şeklinde tanımlanıyor. Makale, Türkiye’den ve dünyadan örneklerle feminist temayüllerin, pratiklerin, dayanışmanın ve birlikte iş yapmanın özellikle bu tarz dönemlerde ne gibi alanlar açabileceğini tartışıyor ve şu vurguyla noktalanıyor: “geçmişimizde dayanabileceğimiz bir model/örnek, güzel geçmiş günler olmadığına göre, akademide birlikte üretimin hayalini kurmak akademiye borcumuzdur.”

Esra Aşan, “Yeni Türkiye’de Cinsiyetçi Şiddeti Önlemek” yazısında Adalet ve Kalkınma Partisi’nin “Yeni Türkiye Sözleşmesi”ni ülkemizde son bir yılda yaşanan gelişmeler üzerinden, özellikle kadın, çocuk ve LGBTİ hakları bağlamındaki gelişmeler üzerinden değerlendiriyor, sözleşme ve gerçekte yaşananlar arasındaki ironiye dikkat çekiyor. Bir yandan yeni bir anayasa ve toplum sözleşmesi önerisi yapılırken diğer yandan toplumun farklı kesimlerinin çeşitli şiddet biçimleriyle karşı karşıya bırakıldığı bu süreçte siyasal iktidarın diyalog yerine baskıya başvurmasının doğurduğu sonuçları tartışıyor.

Dergimizin son yazısı ise Deniz Gündoğan’a ait “Mısır Devrimi’nden Çapraz Ateş Altındaki Kadına: Savaş ve Zulüm Karşısında Etik Tanıklığın Olanacağı.” Gündoğan yazısında Suriyeli gazeteci ve yazar Samar Yazbek’in *Çapraz Ateşte Bir Kadın: Suriye Devrim Günlükleri (A Woman in the Crossfire: Diaries of the Syrian Revolution, 2012)* ve Mısırlı yazar Ahdaf Soueif’in *Kahire: Benim Şehrim, Bizim Devrimimiz (Cairo: My City, Our Revolution, 2012)* adlı anlatılarına odaklanarak savaş ve felaket dönemlerine tanıklık etmenin ve bu tanıklığı yazmanın ilişkisel ve feminist etik açısından nelere tekabül ettiğini tartışıyor.

Bu sayımızın kapak fotoğrafı için Murad Sezer’e teşekkürlerimizi sunarız.

İyi okumalar dileklerimizle...